

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmma Diana

Diana, Antonino

Coloniae Agrippinae, 1656

Circumstantiæ Quoties

urn:nbn:de:hbz:466:1-40647

quæ proinde omnia committit. Si autem scit non esse consanguineam, nec religiosam, sed dubitat an sit conjugata, id quæ scire nolit, committit tantum adulterium &c. Ita Sanchez *sum. tom. 1. lib. 1. cap. 17. num. 23.* Unde, si talis scæmina invenitur soluta, non satis erit, dicere: *Fornicatus sum*, sed explicanda est ignorantia affectata, quæ talem periculo tor peccatorum exposuit. *par. 3. tract. 4. resolut. 141.*

Quando explicanda sit occasio peccandi, & consuetudo, vide *Ver. Confessarius, à numero 35.*

CIRCUMSTANTIA

Quoties.

Ad numerum peccatorum pertinet distinguere actus, obiecta, & præcepta.

55. **H**æc circumstantia pertinet ad numerum peccatorum, quæ, quia quandoque multiplicantur ex multiplicatione actuum, quandoque vero ex multiplicatione præceptorum eundem actum prohibentium, vel etiam ex multitudine objectorum eundem actum terminantium, sub tribus capitibus hanc circumstantiam digere-mus.

De numero actuum.

Actus enim aliquando peccaminosi, distincte quo ad numerum explicandæ sunt.

56. **A**ctus peccaminosi distincti, distincte quoad numerum explicandi sunt, adhibita prius diligentia sufficiente. † Sed meretrix in prostibulo inveterata non tenetur numerum peccatorum exprimere, sed satis est exprimere tempus, per quod in malo perseveravit. Ita Canus *de poenit. parte 5. §. Colligo*, & alii. Et probabile etiam putat Fag. indez *part. 2. lib. 3. cap. 4. numero 11.* quamvis bene advertat, teneri saltem species peccatorum exprimere quantum potest, si nimirum rem habuit cum Clericis, cum conjugatis vel propinquis, si Sodomiam commisit, &c. Idem dicendum est cum Fay *in addit. ad 3. part. quæst. 9. art. 2. disputatione 2. conclusione 2.* in aliis malis statibus, satis est tempus male consumptum aperire. *parte 3. tract. 4. resolutione 89.*

Nisi quædam aliquando cum id non possit, sufficit explicare tempus in malo exercitum consumptum.

Unde homines rustici, qui cum indoctis Parochis indocte confessi sunt, non sunt cogendi ad Confessiones reiterandas ex eo, quod numerum peccatorum non expresserint. Vide infra *v. Confessarius quoad e. c. amem. Ibid. in fine, & parte 5. tract. 13. resolut. 84. item in fine.*

57. Putat Zanard. *parte 1. capite 18.* eum, qui per noctem cum amasia dormivit, satisfacere dicendo: *Dormivi per noctem cum amasia, & feci quod portui*; nec teneri numerum fornicationum exprimere, dummodo interruptionem mentis vel operis non habuerit. Sed fallitur quia fornicationes sunt actus distincti, nec una refertur ad aliam. *parte 3. tr. 4. resolut. 67. §. in resolut. 39.*

58. Sed, an sufficiat numerum copularum explicare, an vero necesse etiam sit explicare, quod per noctem dormierit? Id explicandum esse, ait Vega *in no. 1. capite 11. §. 26. num. 168.* Nam, si quis semel per totam noctem cum scæmina coivisset, & reliquum tempus in aliis turpitudinibus consumpsisset, non satis id explicaret dicendo, se habuisse copulam semel. Sed probabilis est contraria sententia Zerolæ *capite 12. quæst. 15.* & aliorum, quia hæc circumstantia est tantum aggravans *parte 1. tractat. 7. resolutione 39. & part. 2. tractat. 4. resolutione 67. §. in resolutione 39. & parte 5. tractat. 4. resolutione 10.* Imò Sanchez neque esse aggravantem putat. *parte 5. resolut. citat. in fine.* Et quamvis Suarez in *3. part. tom. 4. disputatione 22. sect. 2. num. 8. & 9.* existimet, actus, & oscula post actum venereum esse novum peccatum, quia ordinantur ad novam copulam: tamen contraria sententia practicitur, si tales tactus non fiant ad iterandam copulam, sed ad complementum copulæ præcedentis, etiam si sint exorbitantes. Ita tenet Henriquez *libro 5. capite 5. numero 5. & in gloss. littera V. & Saneius disputatione 6. num. 2. addit.* id verum esse, etiam si dum homo detinet mulierem ad colloquendum, deofculandum, & congaudendum de copula præcedente, mulier ex conventionione discederet, & brevi reverteretur. *part. 3. tractat. 9.*

Vt continetur in meretrice inveterata in prostibulo. Et similibus.

Ceterum cubans per noctem cum amasia, tenetur explicare numerum copularum.

Sed non oportet explicare, quod per noctem coivaverit.

Nam tactus, & oscula etiam post copulam non sunt nova peccata.

Si fiant in gaudio copulæ præcedentis.

tract. 7. resolutione 47. Et parte 3. tract. 4. resolutione 67. §. in resolutione 42. Et parte 4. tract. 4. resol. 205. in fine.

Etiamsi sint exorbitantes. Et secundus sane etiam si sint paullisper interrupti.

59. Cæterum, si quis tactus impudicos, & oscula haberet, sed non in finem copulæ, & postea sequeretur copulæ; utrumque teneretur in Confessione explicare: quia sunt distincta peccata. Ita Hurtado de Sacrament. disp. 9. diffi. 6. p. 4. tr. 4. resol. 205.

Sunt vero distincta peccata, quando fiunt absque intentione copulæ mox sequenti. Pluribus peccatis, blasphemant, iniuriant, uno sermone, unum peccatum committit.

60. Qui continuato sermone ter pejeraret, vel eandem personam pluries injuriaret, aut Deum blasphemaret, & cætera, satis est, quod dicat: Peieravi, aut: Iniuriavi proximum, Blasphemavi Deum semel, & cætera; nam illa repetitio, si fiat unico actu absque interruptione, non est nisi unum peccatum. Ita Zanardus part. 2. præcept. 1. cap. 10. part. 1. tract. 7. resol. 51. Et parte 3. tractat. 4. resol. 163. Qui in die jejunii pluries comedit, unum peccatum committit. Contra si comedat carnes. Nisi in jejunio ex voto. Vide Ver. Ieiunium, num. 5.

Sicut Sacerdos, qui in mortali multas communicat.

61. Posito, quod ministrans Eucharistiam in mortali, peccet mortaliter (cujus tamen contrarium teneo) si quis una vice multos communicat, unum tantum peccatum committit; quia est unus actus in genere moris; & satis est dicere: Ministravi semel Eucharistiam in mortali. Ita Tannerus in 2. 2. disp. 4. q. 2. dub. 4. n. 56. p. 1. tr. 7. ref. 41.

Aut multorum Confessiones excipit successive.

62. Imò probabilis est sententia Rodriquez summ. tract. 2. cap. 44. num. 3. quod Sacerdos excipiens successive Confessiones multorum, sine notabili interruptione, non committat, nisi unum peccatum: quia omnes illæ Confessiones audiuntur per unum actum moraliter. Nec proinde teneri numerum Confessionum exprimere. part. 1. tr. 7. resol. 43. Et parte 5. tr. 7. ref. 7. §. Dixerunt.

Et tandem prohibetur ludere, ludæ successive cum pluribus.

63. Ob eandem rationem, prohibetur ludere aleis, vel taxillis, si per noctem successive ludat cum pluribus, unum peccatum facit, nec teneretur confiteri numerum personarum. Ita Sancius select. disp. 6. num. 1. contra Palaum tomo 1. tractat. 2. disput. 3. punct. 3. num. 7. part. 3. tr. 4. ref. 45.

64. Actus malus interruptus est multiplex peccatum, sive interruptatur per actum contrarium, sive per oblivionem, somnum, &c. Quia tales actus nullam habent continuationem, cum unus ab alio non dependeat. Ita Vasquez in 3. par. tom. 4. quasi. 91. artic. 1. dub. 5. num. 10. Qui contrariam opinionem Cani relect. de pæn. p. 5. quod tunc sint multa peccata, cum interruptuntur per actum contrarium, improbabilem censet. Sed non damnarem, qui illam sequi vellet: nam illam docet Salas in parte 2. tomo 2. tractat. 13. disput. 5. sect. 8. num. 85. Homobonus par. 1. tr. 5. cap. 13. q. 83. & alii p. 3. tr. 4. resol. 95.

Actus malus interruptus, non solum interruptitur per actum contrarium; sed etiam per somnum, &c. Sed contrarium est probabile.

65. Igitur, quamvis ego sentiam cum Lessio libr. 2. cap. 22. dub. 3. num. 11. voluntariam retentionem rei alienæ discontinuam, & interrupti primò, si obligatus restituere fiat impotens, secundo per actum contrarium, tertio per somnum, & inconsiderationem, vel oblivionem, quarto si creditor exigit, & ipse non restituit, vel videt illum egere, & non solvit. Probabiliter tamen docuit Aragon. in 2. 2. questione 62. artic. 8. retinentem rem alienam per annum, vel plus, unum tantum peccatum committere, etiam si pluries occasio restituendi oblata fuerit, aut pluries propositum de non restituendo renovatum sit, dummodo nunquam propositum de novo confirmaverit, & efficaciter renovaverit, aut determinans restituere, postea data opportunitate non restituat. part. 2. tract. 6. resol. 25. Et parte 1. tract. 7. resol. 58. initio. Et quamvis non longior sit retentio, eo gravius sit peccatum, in nostra tamen sententia non oportebit explicare moram voluntariæ retentionis. part. 1. tract. 7. resol. 58. §. Hoc supposito.

Vnde probabile est, retinentem rem alienam per annum unum peccatum committere.

66. Adde, quod etiam in casu, quo quis per actus contrarios interruptisset voluntatem pravam, v. gr. non restituendi, & posset explicare numerum cogitationum, & peccatorum, non teneretur explicare moram. Ita Vasquez in 3. par. tom. 4. quasi. 91. art. 1. dub. 3. num. 36. Si vero non posset aliter numerum interrupta-

Et non tenetur explicare durationem.

Quod etiam procedit in interruptione per actum contrarios si adest memoria actus interruptorum: Si vero non adest,

explicanda est morosa. Quod sufficit etiam si adhibita discretia possit numerum exacte declarare.

terruptarum cogitationum & voluntatum exprimere, tunc necessario explicare deberet moram. Imò nec ad aliud quis tenetur etiam in peccatis externis, ut dictum est numero 56. Nam quamvis in rigore metaphysico actus interrupti, & retractati sint plura peccata; in explicando tamen numero peccatorum non est servandus rigor metaphysicus, sed sufficit, quod constet Confessario de statu pœnitentis, qui sufficienter illi aperitur, si dicat, se retinuisse rem alienam, vel divinum Officium omisisse per annum, etiam si voluntas non restituerit, & non recitandi pluries murata fuerit. Alioqui molestum esset, majorem obligationem imponere. Ita Granado in 3. p. cont. 7. tractat. 9. disputatione 10. num. 8. part. 1. tract. 7. resolut. 9. & p. 5. t. 4. resolut. 55.

Quando explicatur in confessione numerus dubius, addi debet plus vel minus.)

67. Quando numerus peccatorum non venit in mentem exacte, solet pœnitens exprimere nullum verisimilem, addendo, plus vel minus: quibus verbis satisfaciunt pro aliquibus, quæ ultra numerum confessum postea venirent in mentem. Et quidem Sancius select. disputatione 2. numero 13. putat per illud plus minusve significari duo, vel tria citra, vel ultra numerum explicatum; unde, qui confessus decem plus minusque, recordaretur, se deliquisse terdecies, non teneretur hæc tria confiteri. Secus verò, si plura. Sed placet opinio Fagundez part. 2. libr. 3. cap. 5. numero 9. quod verba illa, plus minusve extendantur pro numeri, cui adduntur, magnitudine, quod est arbitrio prudentis relinquendum. Unde Navarrus in cap. Consideret, de pœnitentia distinct. 5. numero 42. docuit in numero centum peccatorum, plus, vel minus, extendi ad decem (Et Huradus de Sacram. disputat 9. diff. 3. in numero denario, ad quatuor par. 4. tract. 4. resolut. 20. 41.) Extat tamen opinio singularis Vivaldi titul. 7. §. Sed. dixi, numer. 3. quod, qui confiteretur decies se peccasse verbi gratia in fornicatione, & diceret suam culpam omnium aliorum, quæ Deus fecit illum commisisse, posito quod debitum examen præmiserit, non

Quæ verba satisfaciunt in casu quo plura, vel pauca reperirentur commissæ, inuncta proportionem ad numerum confessionis. Secus, si dubium sit.

teneretur postea iterum confiteri, etiam si recordaretur, se idem peccatum vigesies commisisse. Sed hæc opinio non placet. p. 3. tr. 4. res. 94.

Sed non si subveniant duplo plura.

68. Contra verò, si confessus vigesies, inveniatur postea se decies, illud peccatum commisisse, placet opinio Bonacina de Sacram. disp. 5. qu. 5. sect. 2. punct. 3. num. 3. contra Yribarnem in 4. dist. 17. disput. 17. sect. 8. tom. 5. quod non teneatur talem numerum retractare. Nam & id pœnitens fecerat, bona fide, & Confessio est integra, cum in numero majori contineatur minor. Quod verò Confessarius deceptus sit, id fuit in præjudicium ipsius pœnitentis, quo propterea majorem, quam meruisset, pœnitentiam reportavit. p. 2. t. 17. res. 25.

De numero obiectorum.

69. Ratione plurium obiectorum possunt esse in eodem actu plures malitiæ numero distinctæ. Unde in Confessione explicari debent. Ita Vasquez in 3. p. tomo 4. quest. 91. artic. 10. dub. 4. numero 8. Bonacina de Sacram. disp. 5. quest. 5. sect. 2. punct. 2. §. 3. diff. 3. numer. 16. Qui probat primum: nam numerus obiectorum pertinet substantialiter ad individuationem actus, qui explicari debet in individuo. Probant alii secundò, quia, cum obiecta adæquatè distincta, sint obiecta totalia, quodlibet ex se aptum est unum peccatum constituere, & cum plura sint, plura proinde constituunt. Et hæc sententia hodie practicitur. Sed Suarez in 3. p. tomo 4. disputat 22. sect. 5. numero 35. & alii tenent, plura numero obiecta concurrere ut unum moraliter, & unum numero peccatum constitui e. Esse tamen distinctè explicanda, quia peccatum aggravant. Sed rectè notat Vasquez, quod, posita doctrina Suarez numerus obiectorum non sit necessarius confiteudus. par. 1. t. 7. resolut. 17. & 29. & par. 3. t. 4. res. 64. par. 9. tr. 9. res. 55.

Unus actus malus respectu speciei plus obiecta totalia est multiplex peccatum, cum numero obiectorum appetendum.

Quidquid aliqui contradicant.

70. Itaque in nostra sententia, si quis unico voluntatis actu statueret non jejunare totam Quadragesimam, tot peccata committeret,

Unde determinans non jejunare totam Quadragesimam.

Quadragesimā, commisit 40. peccata. Sicut, qui per totidem dies voluisset omittere Officiū, & qui haberet voluntatem maciandi plures homines. Et malediceret simul Deum, B. Virginem, & D. Petrū.

At si maledicat Deum, & Apostolos.

Committit etiam peccata.

Rursus laedens uno verbo famā multorum, aut multos unico ictu occidens, committit multa peccata. Sicut delectatur de multo peccatu.

mitteret, quot sunt jejunia Quadragesimæ. Idem die de eo, qui statueret Misfam, aut divinum Officiū per annum omittere, aut haberet voluntatem occidendi multos homines, aut cubandi cum multis mulieribus, &c. part. 3. tract. 4. ref. 164. §. Secundo infertur.

71. Item maledicens, uno sermone Deum, B. Virginem, & D. Petrum, tria peccata committit. Sed quid, si malediceret Deum, & duodecim Apostolos vel imprecaretur mortem Paulo: & toti ejus familiæ? Responder Henrriquez libro 5. capite 8. numero 4. unum tantum peccatum committere, Fagundez par. 2. lib. 1. capite 5. numero 10. autem, duo quia familiā in jure pro una persona reputatur, sicut grex ovium, & bibliotheca, quod etiam dici potest de Apostolatu. At verò Vasquez in 3. p. tom. 4. quæst. 91. art. 1. dub. 4. nu. 10. & alii auctores nostræ sententiæ dicunt, in primo casu committi tredecim peccata, in aliis, quot personas continet familia, & suscipit unum. Ubi nota cum Vasquez quod furari plures oves unius domini, est unum peccatum plurimum dominorū pro indiviso, etiam unum plurium verò pro diviso diversa par. 3. tract. 4. ref. 164. §. Secundo infertur, & §. Tertio infertur.

72. Præterea, lædens uno verbo famam plurium personarum, plura peccata committit, sicut qui uno ictu multos occidit, multa homicidia facit, & si sunt Clerici, multas excommunicationes & irregularitates incurrit. Secus si plures eundem Clericum percuteret. Ita Navarrus cap. 6. num. 18. & alii. Ibid. §. Quarto infertur, & §. Notandum est. Sed Suarez de censur. disp. 5. sect. 3. num. 8. probabilius putat, percutientem uno ictu tres Clericos, tres excommunicationes incurrere, propter tres injurias, quæ consurgunt Ecclesiæ, part. 5. tract. 9. resol. 59.

73. Rursus, si quis complaceat, seu morose delectetur de triplici actu nefando commisso tria peccata distincta committit in Confessione aperienda, Ita Molfes. Summ. tom. 1. tract. 8. cap. 7 nu. 19. part. 3. cit. §. Primo, quod qui.

74. Insuper recogitans in pollutione tres conjugatas simul, tria peccata committit. Ita Henriquez lib. 5. cap. 8 num. 8. ibid. §. Quomodo infertur.

75. Inducens item uno verbo tres ad peccandum, tria peccata committit. Ita Sanchez Summ. tom. 1. lib. 1. cap. 6. num. 8. ibidem. §. Sexto infertur, & resol. 114 §. Sed difficultas.

76. † In quibus omnibus casibus Suarez tenet unum peccatum committi. Unde in hac sententia, & posita etiam nostra, quod circumstantia tantum aggravans non sit necessariò consistenda, generis objectorum non esset necessariò explicandus.

77. Sicut etiam, qui existens in peccato, unica verborū prolatione, aut ablutione plures baptizat, aut una absolutio ne plures absolvit, unum tantum committit peccatum, quia licet sint plura Sacramenta, ministrantur tamen per modum unius. Ita Tannerus in 1. 2. disp. 4. quæst. 2. dub. 4. nu. 56 part. 1. tr. 7. ref. 41. & p. 5. tr. 3. ref. 27.

78. Similiter qui simul rogatus de pluribus rebus, & articulis subjuramento, in omnibus mentiretur, unum tantum committeret perjurium, nec teneretur numerum explicare. Ita Henriquez lib. 5. cap. 5. n. 6. in gloss. lit. Ep. 1. tr. 7. ref. 40.

79. Qui plures articulos fidei vincibiliter ignorat, secundum Marullum, disp. 1. cap. 2. diff. 3. num. 200. plura peccata committit. Sed probabilis est sententia Suarez de fide disp. 15. sect. 1. n. 7. quod committat unicum, sicut unum tantum peccatum committit, qui plures Horas recitare omittit eodem die. Unde, sicut quis non teneretur numerum Horarum omisarum confiteri, ita nec numerum articulorum ignoratorum, part. 3. tract. 4. resol. 165. §. Sed difficultas.

Sed ut verbo, ac ut verum fatear, mihi multū arriat opinio, quæ docet peccata multiplicari numero, quoties multiplicantur, objecta, adeo ut si eodem actu, quis quatuor fœminas concupiscat, quatuor committat peccata; si tres, tria. Et ita teneretur explicare numerum personarum, in quas quis maledicta con-

Aut in pollutione recogitare plures personas.

Vel uno verbo multos provocaret ad malum.

In quibus omnibus casibus Suarez, ait committi unum peccatum.

Quod si esse verum, non esset necessario consistendus numerus objectorum.

Qui plures simul baptizat, semel peccat.

Sicut qui mentitur circa plura interrogata sub uno juramento. Probabile autem est ignorantem plures articulos fidei, committere unum peccatum.

Sicut omittens plures Horas canonicas eiusdem diei. Peccata multiplicantur ad multiplicationem objectorum.

cit. Sic Vasquez Granad. Tannerus, Henriquez, & alii, quos novissime citat, & sequitur sanctissimus Pater Oviedo in 1. 2. D. Thoma, tractat. 6. contr. 5. punct. 7. numero 122. Diana part. 9. tract. 9. resolut. 55.

De numero preceptorum.

Peccatum contra plura precepta quandoque est multiplex, quandoque unum

Et sic duo peccata committit conjugata rem habens cum conjugato. Et religiosus rem habens cum conjugato.

Et religiosus rem habens cum conjugato. Et religiosus rem habens cum conjugato. Vnum vero, qui omittit facrum in die duplici Festi vitati concurrenti.

Vel ieiunium in die quo obligaretur ratione vigiliae, & quatuor temporum

Item qui furaretur rem sacram de loco sacro. Sed quid si de loco sacro licentiam

80. Præcepta plura tunc constituunt actum multipliciter peccaminosum, quando respiciunt diversam virtutem. Unde ratione diversorum preceptorum actus non contrahit malitias eiusdem speciei, sed diversæ. Nisi eadem virtus pluries per eundem actum violaretur respectu diversorum. †

81. Quo pacto conjugatus rem habens cum conjugata, committit duplex adulterium, unum contra propriam uxorem, aliud contra virum adulteræ. Et similiter Religiosus rem habens cum Moniali, committit duplex sacrilegium, parte 3. tractat. 4. resolution. 154. §. Et tandem septimo.

82. Ob contrariam vero rationem, qui omittit Sacrum in die Dominico, in quo incidisset aliud festum de præcepto; Et qui jejunare omittit in Vigilia incidente in Quadragesima, unum peccatum committeret, quia hæc præcepta respiciunt eandem virtutem, illa Religionis, hæc Temperantia. Ita Vasquez in 3. p. tom. 4. quest. 91. art. 1. dub. 4. num. 9. contra Navarrum Man. cap. 11. n. 4. p. 1. t. 7. resol. 22. † Et hoc secundum etiam tom. 4. res. 16. Secus, quis etiam teneretur ex voto, ibid. Vide V. Ieiunium. num. 11.

84. Similiter, qui furaretur rem sacram de loco sacro, unum sacrilegium committeret, nec teneretur utrumque explicare in Confessione, sed tantum alterutrum. Ita Fagundez pars 2. lib. 4. cap. 5. n. 21. part. 1. tract. 7. resol. 22. in fine.

85. Rursus Medicus, qui absque causa legitima concederet licentiam edendi carnes in vigilia contingente in die Veneris, secundum Sancium select. disput. 41. num. 16. committeret duo peccata in Confessione explicanda: quoniam & eo

Diana Summa.

meduntur carnes in die Veneris, & frangitur jejunium. Sed Montefinus in part. 2. tom. 2. quest. 73. art. 2. quest. 4. numer. 47. docuit, unum esse peccatum, & circumstantiam jejunii solum aggravare. Quæ sententia si vera est, secundum nostram doctrinam satisfaciet dicendo: Dedi licentiam edendi carnes in die prohibito sine causa. p. 1. tract. 7. resol. 60.

86. Qui tenetur ad Officium ratione beneficii, & Ordinis Sacri non tenetur explicare in Confessione hunc duplicem titulum obligationis, si illud omittit: quia uterque respicit virtutem Religionis. Homo bonus, p. 1. tract. 4. §. 5. qu. 43. contra Fagundez p. 2. lib. 4. cap. 5. n. 35. p. 1. tract. 12. res. 22.

87. Quando Religiosus non obedit Prælato præcipienti aliquid sub obedientia, non peccat dupliciter, contra Religionem, & Obedientiam, ut docet Vilalobos, tom. 3. tract. 9. dub. 36. nu. 14. Nam idgo peccatum mortale committitur contra obedientiam, quia per obedientiam præcipitur aliquid, quod ratione voti sit materia Religionis. Et sic est unum tantum peccatum. Ita Perez in Reg. D. Benedict. capit. 5. num. 23. & alii parte 1. tract. 7. resolutione 16. & part. 3. tract. 4. resolut. 67. §. in resolut. 16.

88. Qui rogatus de re aliqua, pluries jurat, & postea mentitur, vel ad aliquid faciendum pluribus juramentis, & scripturis publicis obligatus non observat, unum committit peccatum, & satisfacit, si dicat: Violavi iuramentum &c. & non complevi quandam obligationem. Idem etiam dic, si pluries quis vovisset aliquid facere, & non fecisset. Ita Henriquez lib. 2. cap. 5. nu. 6. part. 7. resol. 40. & part. 3. tr. 4. resolut. 99.

89. Qui in Quadragesima facit Confessionem invalidam, peccat contra præceptum divinum de integritate Confessionis, & contra præceptum Ecclesiasticum annualis Confessionis: non tamen committit duo peccata, sed unum, quia præceptum Ecclesiæ subordinatur divino. Ita Fagundez p. 2. lib. 3. cap. 5. n. 8. p. 3. tr. 4. res. 35. §. Ex his.

90. Item, qui sumit Eucharistiam in peccato

sine causa edendi carnes in die Veneris non committit

Omittens officium, ad quod tenetur titulo beneficii & ordinis, unum peccatum committeret.

Sicut etiam Religiosus non obediens Prælati obedienti sub merito obedientia.

Vel alius quicumque non observat aliquod ad quod pluribus iuramentis, scripturis &c. obligatus.

Unum item peccatum committit, qui in Quadragesima facit Confessionem invalidam.

X

In commu-
nicas in pec-
cato absque
Confessione.

peccato mortali sine pravia Confessione, quamvis probabiliter videatur committere duo peccata, unum impoenitentiae, contra praeceptum confitendi ante Communionem, & aliud sacrilegii, contra dignam susceptionem Eucharistiae; probabilius tamen est committere tantum unum contra dignam susceptionem Sacramenti: Nam praeceptum Confessionis praviae ordinatur in hunc finem; & ubi unum est propter aliud, ibi est tantum unum. Ita Fay, in *Addit. ad 3. part. quast. 4. artic. 3. disp. un. c. nel.* Ibid. initio. & part. 2. tr. 14. ref. 24. §. Nota etiam. Ob eandem rationem, Sacerdos indignè celebrans non committit tria peccata, indignè consecrando, offerendo, & communicando: quia oblatio, & consecratio sunt propter Communionem. Ita Azorius part. 1. lib. 10. cap. 31. qu. 11. part. 2. tr. 14. ref. 24.

Item Sacer-
dos, qui in
digne offert.
Consecrat.
Et commu-
nicat.

Vel celebrat
cum peccato
mortali, &
excommu-
nicatione
annexa.

91. Item Sacerdos, celebrans cum excommunicatione majori, non committit duo peccata scilicet ratione peccati mortalis, & censuræ; quia utrumque prohibet Communionem incuit ejusdem virtutis, pimum Religionis Religionem enim respicit lex divina, dum prohibet communicare in peccato, & Religionem Ecclesiasticam, dum prohibet communicare cum excommunicatione. Itaque non oportet utrumque in Confessione aperire. Ita Vasquez in 3. par. tom. 2. disp. 106. cap. 1. numer. 6. contra Mofesium tom. 1. tr. 3. cap. 8. n. 88. part. 2. tract. 14. resolutione 22. & p. 5. r. 13. ref. 62.

Ex tentatio-
ne cuius non
obstat cum
armis ora-
tionis.

92. Qui vexatur magna, & notabili tentatione carnis, tenetur orare, & Deo auxilium petere. At si succumbit, non peccat dupliciter, nec tenetur explicare circumstantiam orationis omisissæ. Vide V. Orare, n. 3.

CIRCUMSTANTIA

Cur.

Qui furatur
ob fornicationem,
est

93. Circumstantia finis mali, habentis diversam malitiam ab objecto actus, explicari debet in confes-

sione, quia addit actui novam malitiam. Itaque qui furatur propter fornicandum; non solum tenetur confiteri furum, sed etiam circumstantiam pravi finis. Ceterum non oportet, quod circumstantia finis explicetur ut finis, sed explicari potest ut distinctum peccatum; unde in calu proposito sufficit dicere: *Furatus sum, & mox: Habui intentionem fornicandi*, absque eo, quod explicetur ordo unius ad aliud. Quia in tali ordine non est maior malitia, quam sit in furto, & fornicatione scorsim. Ita Angelus v. Interrogatio, §. 6. contra Sylvestrum 2. Confessio. 1. quast. 10. parte 1. tractat. 7. resolutione 23. Adde cum Coninch de Sacram. disput. 7. dub. 4. num. 24. quod si finis continet malitiam solum venialem, non est necessario aperienda, ut si quis confiteretur propter inanem gloriam, &c. Ibid. §. Nota etiam est.

fur, & for-
nicarius
Et ideo utrius-
que confiteri
tenetur.

Sed non cum
ordine inter-
se.
Circumstan-
tia finis veni-
aliter mal-
li non est ne-
cessario a-
perienda.

94. Quod si finis nullam habet malitiam, præter malitiam objecti, nullo pacto est explicandus. Et sic qui omittet Sacrum propter studium, satisfaceret dicendo: *Omissum Sacrum*: Quia studium non habet aliam malitiam ab ipsa omissione. Ita Vasquez in parte 2. disput. 93. cap. 3. contra Zumel in parte 2. quast. 71. art. 5. disputatione 4. Ibid. §. Nota secundo, & ref. 62.

Et multo
minus, si nul-
lam habet
malitiam.

CIRCUMSTANTIA

Quomodo.

95. Modus explicandus est in Confessione, quando continet peculiarem malitiam, & deformitatem. Unde non est explicandus modus in copula, puta, si stando, sedendo, &c. quis fornicasset, quia hic modus est accidentalis, & non addit novam malitiam, dum servatur vas legitimum, & abest periculum seminis effundendi. Quod etiam dicemus de conjugatis. v. Copula.

Modus item
peccandi non
est explican-
dus si non
addit mali-
tiam.
Et sic in co-
pula non
oportet ex-
plicare an
sedendo,
stando &c.
Neque si ad-
hibeantur
modi nimis
rudes, & ex-
traordinarii

97. Rursus non tenetur fornicarius explicare, si in fornicando utatur modis nimis, & extraordinariè impudicis, nisi specimen mutet, ut si ver, gr. inciperet actum